

# СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні проблеми глобалізації та європейської інтеграції»

д.політ. н., доц. Вінникова Н.А.

|                              |               |       |                           |                     |                   |                        |
|------------------------------|---------------|-------|---------------------------|---------------------|-------------------|------------------------|
| Галузь знань                 |               |       | 29 «Міжнародні відносини» |                     | Освітній рівень   | Перший (бакалаврський) |
| Освітньо-професійні програми |               |       | «Міжнародні відносини»    |                     | Тип дисципліни    | обов'язкова            |
| Обсяг:                       | Кредитів ECTS | Годин | За видами занять          |                     |                   |                        |
|                              |               |       | Лекцій                    | Семінарських занять | Практичних занять | Самостійна підготовка  |
|                              | 4             | 120   | 32                        | 32                  |                   | 56                     |

## АНОТАЦІЯ КУРСУ

### Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

|                                                                                                                                |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з :                                                        |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                    |
| Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою |                                                                                                                                                                          | Coursera<br><a href="https://ru.coursera.org/learn/europe">Understanding Europe: Why It Matters and What It Can Offer You https://ru.coursera.org/learn/europe</a> |
| Мета курсу:                                                                                                                    | забезпечити здобувачів знанням про актуальні тренди глобалізації та розумінням інституційних, політичних, економічних і соціокультурних чинників європейської інтеграції |                                                                                                                                                                    |

### Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми

| Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)                                                                                                                                                            | Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ЗК5.</b> Здатність працювати в міжнародному контексті.<br><b>ЗК7.</b> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.<br><b>ЗК8.</b> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. | <b>СК9.</b> Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.<br><b>СК13.</b> Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.<br><b>СК15.</b> Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.<br><b>СК16.</b> Здатність здійснювати всебічний аналіз причин і наслідків сучасних міжнародних конфліктів.<br><b>СК18.</b> Розуміння основ та особливостей забезпечення процесу прийняття зовнішньополітичних рішень. |

### Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН)

**РН01.** Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

**РН06.** Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

**РН13.** Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

**РН 22.** Аналізувати причини та наслідки сучасних міжнародних конфліктів

**РН23.** Аналізувати особливості процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.

## ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

| Тема                                                                                                             | Вид заняття         | Розподіл балів | Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Розділ 1. АКТУАЛЬНІ ТРЕНДИ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.</b>                                                      |                     |                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Тема 1. Цифрові технології як основа глобальних трансформацій і концептуальних інтерпретацій глобалізації</b> | Лекція 1            | -              | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                  | Практичне заняття 1 | 3              | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням: <a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a></i> |
| <b>Тема 2. Соціокультурний і демографічний вимір глобалізації</b>                                                | Лекція 2            | -              | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                  | Практичне заняття 2 | 3              | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням: <a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a></i> |
| <b>Тема 3. Статус і роль держави в умовах глобалізаційних процесів</b>                                           | Лекція 3            | -              | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                  | Практичне заняття 3 | 4              | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням: <a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a></i> |
| <b>Тема 4. Еволюція інтеграційних процесів в Європі після Другої світової війни</b>                              | Лекція 4            | -              | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                  | Практичне заняття 4 | 3              | Аналіз наукових робіт, структурний аналіз                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Тема 5. Інституційна структура Європейського Союзу</b>                                                        | Лекція 5            | -              | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                  | Практичне заняття 5 | 3              | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням: <a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a></i> |
| <b>Тема 6. Ухвалення рішень в Європейському Союзі</b>                                                            | Лекція 6            | -              | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                  | Практичне заняття 6 | 4              | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням: <a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a></i> |
| <b>Тема 7. Спільні політики Європейського Союзу</b>                                                              | Лекція 7            | -              | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                  | Практичне заняття 7 | 3              | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням: <a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a></i> |

|                                                                                       |                     |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                       |                     |              | <a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a>                                                                                                                                                                                     |
| <b>Тема 8. Зовнішні відносини Європейського Союзу</b>                                 | Лекція 8            | -            | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                                                       | Практичнезаняття 8  | 3            | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i><br><a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a> |
|                                                                                       | Лекція 9            | -            | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                                                       | Практичнезаняття 9  | 4            | Підготовка інформаційного повідомлення за питаннями теми практичного заняття. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i><br><a href="https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h">https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0?cjc=jjrds7h</a> |
| <b>Тема 9. Європейська інтеграція у спектрі концептуально-методологічних підходів</b> | Лекція 10           | -            | Лекція-візуалізація (Power Point)                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                                                       | Практичнезаняття 10 | 30           | Проведення захисту курсової роботи                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                       | Практичнезаняття 11 |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Підсумковий контроль знань (екзаменаційний тест)</b>                               |                     | <b>40</b>    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Додаткові бали в рамках неформальної освіти                                           |                     | <b>До 10</b> | Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, проєктна робота тощо.                                                                                                                                                                                                                                     |

**СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ** – <https://classroom.google.com/c/MzcyMTYzODU5NTc0>

### ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

#### Актуальні інформаційні ресурси для поглибленого вивчення дисципліни

- The Center for European Policy Studies – <http://www.ceps.be>
- ENERPI (European Network of Economic Policy Research Institutes) – <http://www.enerpi.eu>
- EPIN (European Policy Institutes Network) – <http://www.epin.org>
- Institute for European Studies – <http://www.ies.be>
- Eurostat (The statistical office of the European Union) – <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
- Eurobarometer (the Public Opinion Analysis sector of the European Commission) – [http://ec.europa.eu/public\\_opinion/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm)
- European Social Survey - <http://www.europeansocialsurvey.org/>
- European Strategic Partnerships Observatory (ESPO) - <http://strategicpartnerships.eu/>

#### Література:

- Макаренко М., Хомутенко Л. Європейська інтеграція. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 344 с.
- Мальська М., Антонюк Н. Основи європейської інтеграції. Київ: Центр учбової літератури. 2020. 320 с.
- Петров Р. А. Право Європейського Союзу. Харків: Право. 2021. 484 с.
- Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях) : навч.-довід. посіб. / [Т. М. Анакіна, Т. В. Комарова, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. І. В.Яковюка. Вид. 2-ге, випр. Харків : Право, 2020. 174 с.
- Сироїд Т.Л. Основи права Європейського Союзу. Підручник. Друге видання, перероблене і доповнене. Харків: Право. 590 с.
- Смирнова К.В. Правове регулювання конкуренції в Європейському Союзі: теорія і практика. Київ: Фенікс. 2017. 490 с.
- Брікс Е., Бузек Е. Ще раз про центральну Європу: чому майбутнє Європи вирішується саме тут. Київ: ДІПА. 2019. 192 с.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ван Мідделаар Л. Нова політика Європи. Десять років політичних криз. Київ: Дух і Літера. 2021. 408 с.</li> <li>Ван Мідделаар Л. Перехід до Європи: як континент став союзом. Київ: Дух і Літера. 2018. 576 с.</li> </ul> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.</li> <li>Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Перескладання екзамену відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</li> <li>Самостійна робота включає в себе: підготовку індивідуальних інформаційних повідомлень та курсової роботи.</li> <li>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</li> <li>Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.</li> <li>Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності. У випадку виявлення в тексті курсової роботи матеріалів інших авторів без відповідних посилань, текст повертається здобувачу на перероблення. Загальна кількість балів за курсову роботу знижується від 10 до 20 балів відповідно до кількості випадків виявлених матеріалів без вказаних джерел.</li> <li>Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для зарахування теми або частини теми здобувач надає відповідний сертифікат, де зазначені результати навчання та обсяг курсу (модуля) у годинах (кредитах ЄКТС). Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо здобувач вищої освіти прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів Жан-Моне модуль, K1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).</li> </ul> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

| Методи                                                         | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Система оцінювання, бали |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями | виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання | 3                        |
| Робота над проєктними завданнями тощо                          | виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок                                                                            | 2                        |
|                                                                | виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку                                                                                                                  | 3                        |
| За виконання курсової роботи                                   | виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок                                                                                 | 2                        |
|                                                                | виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку                                                                                                                                      | 1                        |
|                                                                | зміст курсової роботи відповідає темі і розкриває її значною або повною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам.                                                                                                                                                                | 11-15                    |
| За захист курсової роботи                                      | зміст курсової роботи відповідає темі, але розкриває її частково, структура роботи та її оформлення значною мірою відповідають встановленим вимогам.                                                                                                                                                               | 10                       |

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                             |
|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
|                                                             | зміст курсової роботи не відповідає темі і не розкриває її сутності, структура роботи та її оформлення не відповідають встановленим вимогам.                                                                                                                                                  | 0-5                                         |
|                                                             | чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано повні та обґрунтовані відповіді на питання.                                                                                                                                              | 11-15                                       |
| Підсумковий семестровий контроль (екзамен у тестовій формі) | проводиться у вигляді семестрового екзамену у тестовій формі. Екзаменаційний тест містить 20 питань. Час виконання – до 80 хвилин. Кожному питанню присвоєно певну кількість балів відповідно до кількості правильних варіантів відповідей.                                                   | 40                                          |
| Самостійна робота                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                             |
|                                                             | 1) Підготовка до практичних занять<br>2) Вивчення актуальної літератури, збір та опрацювання даних з інформаційних джерел (обговорення в аудиторії в контексті вивчення теми).<br>3) Підготовка текстової частини курсової роботи.<br>4) Підготовка презентації курсового проекту для захисту | 17 годин<br>10 годин<br>20 годин<br>9 годин |